

дитория и рисувалния салонъ въ старото здание. Въ тѣзи помѣщения освѣтление вмѣстимо ¹/₅ е било даже по долу ¹/₁₂ — ¹/₁₅, а това, безъ съмнѣние, злѣ влияние върху зрѣнието на ученицитѣ. Сжщо и отоплението бѣще нехигиенично и неикономично, макаръ и да се изгориха много дърва поради дѣлгата и люта зима, понеже се извършва съ желѣзни печки, които, както е извѣстно, лесно се нагрѣватъ и лесно изтиватъ, така щото рѣдко може да се спази равномерна $t = t_{ра}$. Провѣтриването чрѣзъ отворитѣ, които се намиратъ въ стѣнитѣ е недостатъчно, затова се подпомагаше съ отварянето на прозорцитѣ, което зимѣ е непрактично.

Чистотата се поддържаше чрѣзъ миене и сухо метене, понеже подовѣтѣ въ тритѣ здания съ изключение въ гимнастическия салонъ не сж боядисани. Миенето е извършено всичко 9 пѣти прѣзъ уч. година поради не достатѣния кредитъ. Похарчено е всичко за поддържане на чистотата 269,80 лева.

Гардеробни стаи нѣма, затова ученицитѣ сж принудени да си закачатъ шапкитѣ и горнитѣ дрехи въ стаитѣ, което е крайно нехигиенично, понеже огъ изпарението още по вече се разваля класния въздухъ.

Мобелировката на класнитѣ стаи се състои огъ катедра, столъ, плювалникъ, черна дѣска, термометръ и чинове. Послѣднитѣ, макаръ и да сж всички двумѣстни, повечето сж стари, направени безъ всѣкакво спазване нужнитѣ правила, за това рѣдко има чинъ, който да отговаря на изискванията на съврѣмената хигиена.

II Санитарно състояние на ученицитѣ.

Както за санитарното състояние на единъ народъ, тъй и за здравословното на ученицитѣ може да се сжди по тѣхната заболяваемость и смъртностъ. За да илюстрирамъ заболяваемостта на ученицитѣ прилагамъ 5 вѣдомости подъ №№ 1, 2, 3, 4, и 5. Вѣдомостъ № 1 показва, че огъ постѣпилитѣ въ началото и течение на годината 659 ученика въ края сж останали 598, слѣд 61 сж напуснали, 22 по неизвѣстни причини, 5 стишти въ други училища, 17 изключени (5 за активна и пасивна педерастия), 13 по болестъ и 4 умрѣли огъ meningitis basilaris. Сжщата вѣдомостъ показва, че огъ общето число на ученицитѣ 659 сж болѣдували 387, които сж манифестирали 512 заболявания и сж направили 1098 посѣщения. Въ това число влизатъ прѣгледанитѣ огъ мене и другитѣ лѣкари по домоветѣ. Прѣсмѣтнато излязъ, че огъ общето число 659 ученика сж болѣдували 58,72 %, т. е. малко повече огъ половината. Огъ втората половина на вѣдомостта се вижда, че огъ 387 болѣдували ученика 288 сж прѣкарали по 1 болестъ, 77 по 2, 18 уч. по 3 и само 4 по 4 болести. По подробно разгледване на сжщата вѣдомостъ ни показва, че най-много заболявания е имало огъ блатна трѣска, на послѣ огъ инфлуенца, а слѣдъ това вървятъ болѣститѣ на пищеварителнитѣ органи: нервната и дихател система и на кожата. Сжщото нѣщо констатирахъ прѣвъ 1904 год. у габровскитѣ гимназисти и прѣвъ 1904/5 и 1905/6 г. у казанлъшкитѣ педагогисти, което показва, че тѣзи двѣ болести доста сж разпространени между нашитѣ ученици, както и между народа. Въ каква степенъ училището е влияло върху заболяваемостта съ положителностъ неможе да се каже, по нѣмание на достатѣч-